

Valószínűségszámítás vizsga
2016. június 15.

1. Egy 52 lapos francia kártyakötegből kihúzzunk egy lapot. A lapok értéke: *kettes*=2, *hármás*=3, ..., *tíz*=10, *J*=11, *Q*=12, *K*=13, *A*=1, a Legyen X a kihúzott lap értéke. Számolja ki az $F_X(3\pi)$ értéket, X várható értékét és szórását!

Megoldás: $F_X(3\pi) = \mathbf{P}(X < 3\pi) = \frac{36}{52} = 0,69231$

$$\mathbf{E}X = \frac{1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13}{13} = 7, \mathbf{E}X^2 = \frac{1+2^2+3^2+4^2+5^2+6^2+7^2+8^2+9^2+10^2+11^2+12^2+13^2}{13} = 63$$

$$\sigma^2 X = 63 - 49 = 14 \Rightarrow \sigma X = \sqrt{14} = 3.,7417$$

2. Az első dobozban 6 piros és 1 fekete, a másodikban 8 piros és 1 fekete golyó van. Addig húzzunk a dobozokból visszatevés nélkül, amíg feketét nem kapunk. Jelölje X az első dobozban az első feketéig tartó húzás számot, Y pedig a második dobozból húzásnál az első fekete húzásig tartó húzás számot. Mekkora valószínűsége van annak, hogy Y egyenlő lesz X -szel?

Megoldás:

$$R_X = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}, R_Y = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}. \mathbf{P}(Y = X) = \sum_{i=1}^7 \mathbf{P}(Y = i) \cdot \mathbf{P}(X = i) = \sum_{i=1}^7 \frac{1}{63} = \frac{9}{63} = \frac{1}{9} = 0.111111$$

$$\mathbf{P}(Y = i) = \frac{1}{9}, \mathbf{P}(X = i) = \frac{1}{7}$$

3. Egy dobozban 6 piros és 4 fehér golyó van. Egyszerre kiveszünk 5 golyót a dobozból. Jelölje X a piros, Y pedig a fehér golyók számát a kivett golyók között. Adja meg X és Y együttes eloszlását és a korrelációs együtthatót!

Megoldás:

$\backslash X$ $Y \backslash$	1	2	3	4	5
0	0	0	0	0	$\frac{\binom{6}{5}\binom{4}{0}}{\binom{10}{5}}$
1	0	0	0	$\frac{\binom{6}{4}\binom{4}{1}}{\binom{10}{5}}$	0
2	0	0	$\frac{\binom{6}{3}\binom{4}{2}}{\binom{10}{5}}$	0	0
3	0	$\frac{\binom{6}{2}\binom{4}{3}}{\binom{10}{5}}$	0	0	0
4	$\frac{\binom{6}{1}\binom{4}{4}}{\binom{10}{5}}$	0	0	0	0

Mivel $Y = 5 - X$, így a korrelációs együttható -1.

4. Háromszor dobunk fel egy szabályos pénzdarabot. Jelentse A azt az eseményt, hogy a dobások között fej és írás is előfordul, B pedig azt az eseményt, hogy legfeljebb egy írás fordul elő. Állapítsuk meg, független-e A és B !

Megoldás: $\mathbf{P}(A) = \frac{3}{4}, \mathbf{P}(B) = \frac{1}{2}, \mathbf{P}(AB) = \frac{3}{8} \Rightarrow A, B$ függetlenek!

5. Legyenek $X \in N(5, 2)$ és $Y \in N(4, 3)$ függetlenek. Legyen $Z = X - Y$. Adja meg Z eloszlását. Számolja ki az $\mathbf{E}(Z | X)$ feltételes várható értéket.

Megoldás: Tanult tétel szerint $Z \in N(1, \sqrt{13})$. $\mathbf{E}(Z | X) = \mathbf{E}(X - Y | X) = X - \mathbf{E}Y = X - 4$.